

L'actualitat, en clau terminològica¹

TERMCAT, Centre de Terminologia.

El TERMCAT publica cada setmana un apunt per posar de relleu termes que l'actualitat porta a primer pla: es tracta de la sèrie titulada #termedelasetmana, consultable en el [web institucional](#) i també en els diversos portals temàtics terminològics, en funció de la temàtica (ciències de la Terra, TIC, alimentació, ciències de la salut, economia i empresa, esport o dret). En aquest «entremès» us en mostrem dos exemples centrats en termes de l'àmbit de les ciències de la salut.

1. La recerca infermera

El dia 12 de maig de cada any es commemora el Dia Internacional de la Infermeria, coincidint amb el dia del naixement de Florence Nightingale (a qui es considera la impulsora de la infermeria moderna).

En relació amb aquesta efemèride, us proposem el terme [recerca infermera](#). Fa referència a la recerca científica que desenvolupa els coneixements específics de la disciplina infermera i que té per objectiu la salut de la població. La recerca infermera està orientada a la formulació de preguntes i la cerca de respostes des d'una concepció disciplinària infermera i es basa principalment en les interrelacions entre els conceptes cura, entorn, persona i salut: la cura de la persona, que viu experiències de salut en interacció amb l'entorn.

La base del terme és el substantiu *recerca*, que s'aplica especialment en els àmbits científics i especialitzats a la cerca feta amb deteniment i profunditat, en un procés ordenat i sistemàtic, per trobar o descobrir alguna cosa, amb l'objectiu d'obtenir coneixement nou o de desenvolupar el que ja existeix. A aquesta base s'hi afegeix l'adjectiu *infermer*, *-a*, una forma creada a partir del substantiu *infermer/infermera*, el qual prové d'una forma antiga *infirm*, *-a* (del llatí *infirmu*, 'malalt').

Si us interessen els termes relacionats amb aquesta disciplina que té un paper destacat en l'atenció sanitària i la promoció de la salut, teniu a la vostra disposició el [Diccionari d'infermeria](#) en línia. Aquesta obra, elaborada pel TERMCAT amb el suport del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Andorra, amb la col·laboració del Consell de Col·legis de Diplomats en Infermeria de Catalunya, la NORCAI i el Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona, conté prop d'un mi-

ler de termes definits, amb els equivalents en castellà, anglès i francès, i sovint amb notes complementàries que ajuden a contextualitzar cada terme.

2. Els virus respiratoris sincicials

Us proposem un terme de l'àmbit mèdic que des de fa un cert temps ocupa l'actualitat informativa i, fins i tot, algunes converses entre persones que no són especialistes, però que es troben bregant amb els [virus respiratoris sincicials](#).

El terme designa un tipus de virus amb RNA monocatenari de polaritat negativa i una nucleocàpsida helicoidal, que poden pertànyer a les famílies paramixovirus o ortopneumovirus i són causants d'infeccions respiratòries agudes que poden ser molt greus especialment en alguns infants i en persones immunosuprimides. També se'n pot dir **virus respiratori sincític** o **virus sincític respiratori**, i sovint es fan servir les sigles *VRS* o *VSR* per a fer-hi referència.

Els virus respiratoris sincicials apareixen en brots epidèmics durant els mesos d'hivern a les zones temperades, al mateix temps que altres infeccions estacionals com la grip o el refredat comú. En els casos greus, poden provocar bronquitis, bronquilitis o broncopneumònia.

Els virus respiratoris sincicials reben aquest nom perquè desenvolupen **sincicis** patològics en teixits de l'hoste infectat. Un sincici és una massa protoplasmàtica multinucleada formada per la unió secundària de cèl·lules originàriament separades. La denominació *sincici* està creada amb el formant *sin-* (del grec *syn*, que vol dir 'associació, conjuntament') i l'arrel *cici* (del grec *kýtos*, que vol dir 'cèl·lula'). Convé observar que en català s'ha donat preferència a les formes amb dues *c* quan es tracta de l'adjectiu *sincicial* (en lloc de *sincitial), però amb *c* i amb *t* quan es tracta de la forma adjectiva *sincític*, *-a*.

NOTES

1. Text adaptat a partir dels originals publicats en el portal [Terminologia de les ciències de la salut - demcat](#).